

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชะชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๓/๒๕๕๖

วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นตามคำร้อง ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีการใช้อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาในการพิจารณาญัตติตั้งคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภา จำนวน ๒๑ คณะ ในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๕ วรรคสี่ และผลหรือมติของวุฒิสภาจากการประชุมดังกล่าวยอมใช้บังคับไม่ได้

ข้อเท็จจริง สรุปว่า นายการุณ ไสงาม สมาชิกวุฒิสภากับคณะ รวม ๓๑ คน มีหนังสือลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ ขอให้ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย โดยอ้างว่าตามที่คณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภา ทั้ง ๒๑ คณะ ครบวาระ ๒ ปี และที่ประชุมวุฒิสภามัธยมศึกษาทั่วไปครั้งที่ ๒๘ ได้พิจารณาดังคณะกรรมการการสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อสรรหาสมาชิกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ต่อมา ในการประชุมวุฒิสภามัธยมศึกษาสามัญนิติบัญญัติ ครั้งที่ ๕ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาดังคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภา จำนวน ๒๑ คณะ ตามรายงานของคณะกรรมการการสามัญเพื่อสรรหาสมาชิกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภาตามญัตติที่นายนิพนธ์ วิชัยวุฒิสภาเป็นผู้เสนอ นั้น เป็นการประชุมที่มีชอบ ขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๕ วรรคสี่ ทำให้ผลของการประชุมอันเป็นมติใดๆ ในเรื่องดังกล่าวไม่ชอบและไม่อาจใช้บังคับได้ ประธานรัฐสภาพิจารณาแล้วเห็นว่า มีสมาชิกวุฒิสภาจำนวนถึง ๓๑ คน ได้แย้งทั้งมีความเห็นเป็นสองฝ่ายว่า การดำเนินการของวุฒิสภาดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หรือไม่ จึงทำให้เห็นว่าเป็นกรณีที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาแล้ว และเป็นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลในองค์กร ดังนั้น หากการได้มาซึ่งบุคคลในองค์กรเป็นไปโดยมิชอบหรือมีข้อโต้แย้ง หรือเป็นที่เคลือบแคลง ย่อมส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลในองค์กรด้วย ประธานรัฐสภาจึงเสนอเรื่องพร้อมความเห็นมายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ว่า การใช้อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาในการพิจารณาญัตติตั้ง

คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา จำนวน ๒๑ คณะ ในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๕ วรรคสี่ หรือไม่ และหากการใช้อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาดังกล่าว เป็นไปโดยมิชอบด้วยบทบัญญัติของสภาโดยรวมแล้ว ผลหรือมติของวุฒิสภานั้น จะใช้บังคับได้หรือไม่

พิจารณาคำร้อง และเอกสารประกอบแล้ว มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่าศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภา เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย” จากบทบัญญัตินี้จะเห็นได้ว่า ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ปัญหานั้นต้องเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ ต้องเป็นปัญหาที่องค์กรหนึ่งตามรัฐธรรมนูญได้ใช้อำนาจหน้าที่ของตนแล้วมีการโต้แย้งการใช้อำนาจหน้าที่นั้นโดยองค์กรตามรัฐธรรมนูญอีกองค์กรหนึ่ง จึงจะมีการเสนอเรื่องพร้อมความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๖ ดังกล่าวได้ การใช้อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาในการพิจารณาตัดสินคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา จำนวน ๒๑ คณะ ในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ แม้วุฒิสภาจะเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ แต่การที่มีนายการุณ ใสงาม และสมาชิกวุฒิสภา รวม ๓๑ คน โต้แย้งว่า การประชุมตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาดังกล่าวในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ ไม่ชอบ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๕ วรรคสี่ ขอให้ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยนั้น นายการุณ ใสงาม และสมาชิกวุฒิสภา รวม ๓๑ คน เป็นเพียงกลุ่มบุคคลในองค์กรซึ่งเป็นสมาชิกวุฒิสภาฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับผลหรือมติของวุฒิสภา อันเป็นเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ภายในองค์กรหรือเป็นการกระทำของบุคคลในองค์กร มิใช่เป็นปัญหาการขัดแย้งระหว่างองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือเป็นกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ แต่อย่างไรก็ดี กรณีตามคำร้องจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ที่จะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

นายศักดิ์ เตชะชาลาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ